

7 Over grenser

Til deg som skal lede bibelstudiet:

Dette er en tekst som har mange elementer i seg. Vi har valgt i denne bibelstudien å særlig ta opp skillene mellom jøder og samaritanere på Jesu tid – med paralleller til vår hverdag.

Mot slutten av bibelstudiet gjengir vi en artikkel fra Kirkens Bymisjon. Vurder hvordan dere vil bruke den: les den høyt, del den ut, bruk utdrag, el.

Vanskelighetsgrad: 1 2 3 **4** 5

Tekst: Joh 4, 4-26

Bibelstudium

I Les teksten ut fra deres egen virkelighet og utfordringer

Før dere leser bibelteksten, tenk gjennom for din egen del:

- Når du skal forklare hvem du er til en du møter for første gang, hva legger du vekt på? Hva definerer deg?

II Les teksten sammen

Les teksten høyt sammen, én setning hver.

Tekst: Johs 4, 4-26

III Les teksten grundig og detaljert

Diskuter spørsmålene i grupper. Noter ned tanker, forslag og innspill.

- Hva handler denne historien om? Hvilke tema tas opp i teksten?
- Hva vet vi om den samaritanske kvinnen? Hva vet vi om hennes sosiale posisjon i forhold til en mann som Jesus?
- Hva svarer Jesus på spørsmålet om hva som er det rette stedet å tilbe Gud?

Fakta:

Samaritanerne var fra området Samaria, og betraktet seg som jøder, selv om de andre jødene ikke anerkjente dem som dette. Det skyltes at de ikke ville godta at det eneste stedet man kunne ofre var i tempelet i Jerusalem. Og: de som ikke var opptatt av Jerusalem som sentrum på Jesu tid, de hadde et problem. De ble sett på som fremmede, og utenfor. Man brukte til og med ordet "samaritan" som et skjellsord, og desto mer provoserende var det for mange lærde at Jesus både hadde kontakt med dem og at han brukte dem som forbilde for nestekjærlighet, som for eksempel den barmhjertige samaritan.

- Hvordan møter Jesus kvinnen?
- Hva gjør det møtet med kvinnen?

Vend tilbake til eget liv og egen virkelighet:

- Hvem unngår vi å snakke med i vår hverdag?
- «Våre fedre tilba Gud på dette fjellet, men dere sier at Jerusalem er stedet der en skal tilbe,» sier den samaritanske kvinnen. Hva er skillelinjer mellom folk i vårt samfunn? Hvilke steder eller tradisjoner er det som definerer «oss» og «andre»?
- Når Guds nærvær ikke er bundet til det ene eller det andre fjell – hvor kan vi se eller merke Guds nærvær i våre liv?

1
2
3
4
5
6
7

Historie:

Verdighet for tilreisende rom-folk?

Det akutte, menneskelige perspektivet i den offentlige debatten om tilreisende rom-folk blir ofte redusert til et kriminalitets- og renovasjonsproblem.

*Publisert 30.09.2011, Kirkens Bymisjon nettsider
I september 2011 inviterte Kirkens bymisjon, Frelsesarmeen og Antirasistisk senter til seminaret "Romfolkets verdighet – og vår".*

Journalist og forfatter Jahn Otto Johansen deltok på seminaret. Han etterspør respekten i storsamfunnets møte med tilreisende rom.

Europa har en historie med brutal forfølgelse av rombefolkningen gjennom flere hundre år, og rom forblir en av de mest marginaliserte gruppene på tvers av kontinentet. Det akutte, menneskelige perspektivet i den offentlige debatten blir ofte redusert til et kriminalitets- og renovasjonsproblem.

– Grusomhetene romfolket er utsatt for opp gjennom historien er nesten ikke til å fatte, fortalte journalist og forfatter Jahn Otto Johansen, og mente at det var en skam at Oslos politikere ikke tok seg tid til å stille på seminaret.

– Viten og kunnskap er grunnlag for diskusjon og beslutning, og media har en tilnærmet ensidig negativ dekning av tilreisende rom til Norge. Jeg ser mye vulgaritet i debatten, sa Johansen, som mente at tilreisende rom i gatebildet i Oslo ikke er en del av de organiserte bandene som herjer på Østlandet.

– Små-kriminalitet forekommer, og det må vi selvfølgelig diskutere. Fattigdom og nød kan ha dette uttrykket.

Konkret handling

Johansen etterlyste konkrete tiltak i møte med tilreisende rom, og mente at dette handlet om vilje og ikke penger.

– Europa står foran en sosial og økonomisk krise uten side-stykke etter 2. verdenskrig. Jeg hører mange ord om at nå skal vi hjelpe minoritetene, men hvor er handlingene? Som en minimums løsning må tilreisende rom tilbys et sted med rent vann, toalett, og varme, slik at de ikke fryser i hjel når det er kaldt, sa Johansen.

Dramatiske hendelser

I Bulgaria har det i løpet av en uke blitt arrestert 160 personer for voldelige angrep mot rom og i Tsjekkia har det blitt gjennomført 8 anti rom-marsjer i løpet av 2011. Europarådets kommisær for menneskerettigheter er bekymret for brutaliteten i retorikken som brukes om romfolket.

Kirkens Bymisjon har fokus på tilreisende rom i Oslo, og lagde i 2007 rapporten "Folk fra Romania som tigger i Oslo"

– Denne rapporten er fortsatt høyst aktuell. Mange reiser fra fattigdom, diskriminering og mangel på muligheter. Vår visjon er at alle i byen erfarer respekt, rettferdighet og omsorg. Dette gjelder både fastboende og tilreisende, mener Johannes Heggland, konstituert generalsekretær i Bymisjonen. Heggland er bekymret for at renovasjonstanken skal styre hvordan vi møter marginaliserte grupper.

– Vi må tåle å se symptomene på fattigdom. Det hjelper ikke marginaliserte grupper at vi for eksempel forbyr tiggging, mener Heggland.

Midt blant oss

– De er midt blant oss, men lever ikke som oss, sa Knut Haugsvær i Frelsesarmeen, og fortalte at i løpet av vinteren i fjor, da de åpnet for overnatting for tilreisende rom, hadde de 600 overnattinger i løpet av 30 dager.

- Hva forteller artikkelen om det å være utenfor samfunnet?
- Hva forteller artikkelen om menneskeverd?
- Har vi «brønner» hvor vi kan møte de menneskene storsamfunnet har fordommer mot?
- Hvordan kan vi krysse skiller mellom «oss» og «andre» i vår menighet eller i andre sammenhenger vi er med i?

Byggeklosser til andakt:

Forbønn:

- Om at vi kan tørre å krysse skillelinjer
- Om visdom til å se hvem som er vår neste
- Om at Guds levende vann får være en kilde til liv i oss

Vår Far

Sang:

Kallet / Det er navnet ditt jeg roper (Syng Håp, nr 61)

Bønn/Velsignelse

Velsignet være Gud - Fader, Sønn og Hellig Ånd.

Kristus er vårt håp.

Han er nær sin kirke.

Han er nær den som lider.

Han er med oss.

Fordi han trådte inn i vår verden og i vårt liv,
fordi han brøt taushetens og lidelsens mur,
fordi han var lyset i stallens mørke,
fordi han ble født i en mørk krybbe,
fordi han livet igjennom spredte lys og kjærlighet,
fordi han smeltet våre harde hjerter,
fordi han trøstet de utpinte sjeler,
derfor eier vi i dag et håp,
holder vi i dag ut i vår kamp,
vandrer vi i dag med tro og tillit
fremtiden i møte.

Amen.

Fra Bønnebok for Den katolske kirke, St.Olav forlag

1

2

3

4

5

6

7

Lær mer:

I bønn for en bedre framtid / Praying for a better future

Rapport fra Frelsesarmeen om rom-folk i Norge (2011)

http://www.frelsesarmeen.no/filestore/PDFer/romrapport_lowres.pdf

Ingen mennesker er ulovlige

Kampanje som setter fokus på situasjonen for mennesker som lever i Norge uten papirer.

<http://www.papirlose.no>

Brobyggere

Freds- og forsoningsprosjekt i regi av Den Evangelisk Lutherske Frikirke og Israelsmisjonen, for unge israelere, palestinere og nordmenn. Erfaringer fra prosjektet er samlet i en liten bok.

<http://www.bridgebuilders.no>

Fredslaget: Global Fredsskole kursperm 2

Kursopplegg særlig beregnet på folkehøgskolelærere og –elever, men kan også tilpasses andre.

Kursperm 2: Tema mangfold, identitet og globalt medborgerskap

http://fredslaget.no/images/stories/docs/Publikasjoner/Kursperm_2_Mangfold_identitet_og_globalt_medborgerskap.pdf